

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-877/19-T

Název	Mateřská škola Nádražní 7, Šternberk, příspěvková organizace
Sídlo	Nádražní 1302/7, 785 01 Šternberk
E-mail	materska.skola-stbk@volny.cz
IČ	61989924
Identifikátor	600139875
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iva Kráčmarová
Zřizovatel	Město Šternberk
Místa inspekční činnosti	Nádražní 1302/7, 785 01 Šternberk U Dráhy 1869/2, 785 01 Šternberk
Termín inspekční činnosti	19. 3. 2019 – 22. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu mateřské školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Nádražní 7, Šternberk, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny - výdejny. Poskytuje vzdělávání ve dvou samostatných budovách ve městě Šternberk. Na pracovišti Nádražní 7 provozuje tři třídy a pracoviště U Dráhy 2 je dvoutřídní. Nejvyšší povolený počet dětí je 140 a meziročně je naplňován na 100 %. Škola nevykazovala žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami ani žádné dítě nadané. Informace o dění ve škole byly zveřejňovány na nástěnkách ve společných prostorách jednotlivých pracovišť, na internetových stránkách www.msnadrazni@stbk.cz a ve Šternberských listech.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání ve škole probíhalo podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Začít spolu“, který byl vydán v září 2015 a od té doby nebyl aktualizován. Konkretizoval podmínky jednotlivých pracovišť dle jejich reálných možností avšak bez opisu změn, ke kterým od data vydání došlo. Společným cílem, který se pracovníkům školy daří postupně naplňovat a zcela se s ním ztotožnili, je zaměření na environmentální vzdělávání dětí a spolupráce s rodinou.

Ředitelka školy působí ve funkci od 1. září 1994 a za dobu své vedoucí pozice cílevědomě rozvíjela své manažerské a pedagogické schopnosti. Své řídicí schopnosti zaměřila na prohlubování profesních kompetencí a v posledním roce na rekonstrukci pracoviště Nádražní 7, kde společně se zřizovatelem vytvořila od 1. září 2018 nová místa pro přijetí dětí. K rozvoji materiálních podmínek obou pracovišť přistupovala škola promyšleně a plánovitě. Pracoviště Nádražní 7 je zabezpečena proti vstupu nepovolaných osob videotelefony, pracoviště U Dráhy 2 telefony s elektronickými zámky. Škola věnuje potřebnou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví dětí při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Seznamuje děti s riziky a poučuje v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně požární prevence. Úrazovost ve škole je minimální.

Vzdělávání dětí zajišťovalo jedenáct učitelek. Svou odbornost si prohlubovaly a pravidelně se zúčastňovaly akreditovaných seminářů, které korespondovaly se zaměřením na environmentální tematiku. Závěry vzdělávání byly tématem předávání zkušeností na jednáních pedagogické rady a jejich uplatňování v denních činnostech s dětmi bylo při hospitační činnosti dostatečně patrné. Organizačně složitější činnosti zajišťovala ve spolupráci s učitelkami školní asistentka.

Školní stravování je poskytováno ve dvou školních jídelnách - výdejnách, které jsou součástí školy. Přípravu stravy zajišťuje na základě písemné dohody jiný subjekt zřízený stejným zřizovatelem.

Ředitelka stanovila rozsah přímé vzdělávací práce učitelek v jednotlivých třídách tak, aby jejich společné působení pokrylo řízené činnosti v centrech aktivit a pobyt venku. Učitelky při řízených činnostech dostatečně spolupracovaly a věnovaly se plnění cílů řízených činností s dětmi. Působení učitelky a ředitelky v jedné třídě bylo vhodně doplňováno činností školní asistentky, která pomáhala zajistit bezpečnost dětí a organizační přechody ve škole.

Hospitační a kontrolní činnost na jednotlivých pracovištích prováděla ředitelka a zástupkyně ředitelky školy. Jejich závěry byly popisné a vzhledem k posunu ve kvalitě vzdělávání a zpětné vazbě směrem k učitelkám málo podnětné. Nesměřovaly k systematickému přijímání opatření a zkvalitňování vzdělávání dětí všech věkových kategorií.

Školní zahrada pracoviště U Dráhy 2 je upravena v přírodním stylu a vhodně podporuje environmentální vzdělávání dětí, školní zahrada pracoviště Nádražní 7 je vybavena vhodným mobiliářem k rozvoji hrubé motoriky a spontánním hram dětí. Ředitelka má jasnou představu o nutných opravách a příležitostech pro zkvalitnění materiálně-technického zázemí obou pracovišť. Vnitřní vybavení umožňovalo dětem samostatný výběr pomůcek, hraček i materiálů k výtvarným či pracovním činnostem.

Finanční prostředky jsou dostatečné k zajištění školního vzdělávacího programu. Škola v hodnoceném období roku 2018 a 2019 hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele, finančními prostředky z projektu spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a ostatními zdroji (úplata za předškolní vzdělávání, finanční dary aj.).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Učitelky připravovaly týdenní vzdělávací bloky v souladu se školním vzdělávacím programem. Plánování zohledňovalo prvky programu „Začít spolu“ založené na podpoře samostatnosti dětí a jejich kooperaci. Učitelky pravidelně využívaly při práci s dětmi centra aktivit, která cíleně rozvíjela zodpovědnost a samostatnost v rozhodování. Třídní vzdělávací plány zpracovávaly učitelky formou pedagogických portfolioů se zaměřením na nabídku činností směřující k naplnění obecných cílů vzdělávání. Realizace aktivit probíhala v souladu s tématy blízkými dětem a respektem k jejich zájmům, zkušenostem a schopnostem.

Všechny denní činnosti byly adekvátně motivované, děti při nich měly dostatek prostoru pro komunikaci mezi sebou i s učitelkami a nepedagogickými zaměstnanci školy.

Prostředí tříd bylo vždy přizpůsobeno aktuálním tématům. Pro všechny přijaté děti vytvářela škola rovné příležitosti při vzdělávání a umožňovala prezentaci výsledků každého dítěte (např. výtvarné práce, pracovní listy) ve třídách i společných prostorách.

Ve spontánních činnostech byla dětem ponechána možnost volby her v celém prostoru tříd a heren. Učitelky i školní asistentka měly o dětech přehled, byly jim nápomocny při rozvíjení námětových her či her s pravidly. Děti měly k dispozici dostatek hraček a materiálů různého charakteru, který podporoval jejich tvořivost a rozvíjel fantazii. Většina učitelek doplňovala spontánní činnosti řízenými aktivitami různého charakteru, který korespondoval s hlavním tématem dne, a nenásilně rozvíjely individuální schopnosti dětí. Výtvarné činnosti a hry zaměřené na podporu rozvoje jemné motoriky byly přirozenou součástí dopoledních činností. Dostatečný prostor, vybavení i přenosné pomůcky patřičně podporovaly samostatnost dětí a možnost vlastní volby hry. Spontánní činnosti přispívaly k rozvoji tělesné, rozumové i citové stránky dětí dle jejich individuálních možností a potřeb. Učitelky nabízely hry ve dvojicích či v menších skupinách, vedly děti ke spolupráci, čímž mezi nimi cíleně vytvářely pozitivní vztahy. Úklid pomůcek a hraček probíhal dle domluvených pravidel a nevyžadoval nadměrné množství času.

Řízené činnosti byly připravovány s minimálním vyhodnocením předchozích zkušeností i schopností dětí. Z organizačních forem práce s dětmi byla užívána práce v centrech aktivit, kde však děti pracovaly většinou samostatně. Kooperativní činnosti a skupinová práce byly využívány ojediněle. Obsah práce dětí v centrech zaměřovaly učitelky většinou na výtvarné, pracovní a manipulační aktivity, které byly většinou organizovány formou samostatné práce dětí bez zařazování činností k rozvoji myšlení, kooperace a vzájemné komunikace vedoucí k řešení problémových úkolů. Uplatňovaný způsob vzdělávání nevedl k rozvoji kritického myšlení a nepodporoval rozvoj myšlenkových operací a získávání hlubších poznatků

k voleným tématům. Učitelky v úvodu činností motivovaly děti ke vzbuzení zájmu o připravené aktivity většinou v komunitním kruhu. Z metod předškolního vzdělávání se nejvíce využíval rozhovor, vysvětlování, demonstrace, grafické a výtvarné činnosti. Prožitkové učení bylo uplatňováno formou praktických činností dětí a při pobytech venku. Učení hrou bylo využíváno v dostatečné míře v průběhu celého dne. V průběhu činností nedokázaly učitelky adekvátně reagovat na dětmi poskytovanou zpětnou vazbu, sebehodnocení dětí nebylo zařazováno vůbec. Také účelné poskytování zpětné vazby založené na formativním hodnocení učitelek směrem k dětem nebylo v denním režimu využíváno.

Pohybové aktivity byly zařazovány formou tělovýchovných chvil, pro které ovšem na pracovišti Nádražní 7 nebyl vytvořen dostatečně volný prostor. Zdravé životní návyky a postoje, rozvoj pohybových dovedností a stimulace neurosvalového vývoje dětí byly jen nepravidelně podporovány zařazováním zdravotních cvičení. K rozvoji hrubé motoriky byly využívány pohybové chvíle zařazované během dne a pobyty venku, zejména školní zahrady vybavené vhodným mobiliářem.

V odpoledních hodinách měly děti možnost relaxace, spánku nebo klidnějších her. Součástí klidových činností byla četba a práce s knihou. Pracoviště Nádražní 7 využívalo spolupráce se seniory, kteří pravidelně četli dětem před spaním. Odpolední činnosti vhodně doplňovaly dopolední program.

Řízené a spontánní činnosti vzájemně prolínaly, ale v průběhu dne mírně převažovaly řízené činnosti. Tento stav však neovlivňoval psychickou pohodu a spokojenost dětí. Uvedená nerovnoměrnost byla způsobena nutností střídání tříd ve školní jídelně a častými přechody v průběhu dne. Na pracovišti U Dráhy 2 je jídelna menších rozměrů, omezující pohyb dětí a tím i možnost sebeobsluhy. Na obou pracovištích byly děti částečně vedeny k samostatnosti při prostírání a úklidu. Starší i mladší děti měly k dispozici celý příbor a nácvik jeho správného držení probíhal sporadicky, stejně jako držení lžice u mladších dětí. Velikost porce mohly děti ovlivnit jen částečně, neboť z důvodu plynulého střídání tříd většinu úkonů prováděly provozní pracovnice. Pitný režim byl nastaven ve všech třídách formou sebeobsluhy, k dispozici byl po celou dobu provozu tříd čaj a voda. Hygiena dětí probíhala podle individuálních potřeb dětí. Průběžnou kontrolou zajišťovaly učitelky nácvik správného mytí rukou.

Ve všech třídách byly děti zapojeny do tvorby pravidel chování a jednání, která učitelky využívaly při denních činnostech k podpoře samostatnosti a zodpovědnosti dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. K důkladnější přípravě dětí na vstup do základních škol zařazovaly učitelky v době ranních a odpoledních činností aktivity vhodné pro individuální práci s dětmi před zahájením povinné školní docházky. Úspěšnost jejich pedagogické práce dokazuje i poměrně nízký počet odkladů povinné školní docházky. Ve školním roce 2018/2019 se ve škole vzdělávaly čtyři děti s odkladem povinné školní docházky.

Všichni účastníci vzdělávání mezi sebou dobře komunikovali, při předávání dětí se navzájem informovali o jejich aktuálních potřebách. Učitelky reagovaly na požadavky a upozornění rodičů vstřícně a partnersky.

Portfolia dětí nebyla ve škole tvořena a učitelky neměly dostatek podkladů k dlouhodobému vyhodnocování vzdělávacího působení na děti. Diagnostické záznamy dětí většinou konstatovaly aktuální stav, kde se dítě ve vývoji nachází, avšak učitelky si nestanovovaly cíle vedoucí k individualizaci a rozvíjení jednotlivých dětí podle jejich možností a schopností. Evaluační systém vzdělávací práce byl nastaven školním vzdělávacím programem obecně a pedagogická rada pracovala jen s ústními informacemi o výsledcích vzdělávání v jednotlivých třídách. Průběžná evaluační činnost po skončení jednotlivých integrovaných bloků neprobíhala a plánování navazující vzdělávací nabídky bylo ze strany učitelek pouze intuitivní. Vzdělávací výsledky byly podporovány zajištěním zajímavých a pro děti podnětných exkurzí, plaváním, besedami apod. Činnost mateřské školy obohacuje spolupráce se základními a mateřskými školami ve městě, Základní uměleckou školou Šternberk, Centrem ekologických aktivit „Sluňákov“, „Pevností poznání“, Domem dětí a mládeže, Šternberk, apod.

Závěry

Vývoj školy

- Od května 2017 do srpna 2018 proběhla celková rekonstrukce pracoviště Nádražní 7, která výrazně ovlivnila podmínky vzdělávání a umožnila otevření třetí třídy tak, aby byl uspokojen větší počet zájemců o předškolní vzdělávání.
- Z původní mateřské školy působící na 4 pracovištích ve městě se s účinností od 1. 9. 2018 stala pětiletá mateřská škola organizovaná na 2 pracovištích.

Silné stránky

- Zaměření školy na položení základů odpovědného vztahu k přírodě a vytváření pozitivních postojů ke všem jejím součástem, které akceptují všichni zaměstnanci školy a zařazování vhodných činností do denního vzdělávacího programu využívalo zájmu dětí o živou i neživou přírodu.
- Nabídka zajímavých vzdělávacích témat, využití velkého množství různorodého materiálu a výtvarných technik rozvíjí tvořivost a fantazii dětí.
- Podpora samostatnosti a dětské touhy po činnostech využitím práce v centrech aktivit se pozitivně odráží na rozvoji samostatnosti a schopnostech dětí plnit zadané úkoly.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řídící a kontrolní činnost ředitelky školy nebyla orientována na zkvalitňování průběhu vzdělávání a efektivní vyhodnocování jeho výsledků.
- Stanovování denních vzdělávacích cílů není podloženo vyhodnocením předchozích výsledků a není orientováno na individualizaci vzdělávání, čímž se snižuje účinnost práce v centrech aktivit.
- Učitelky nevyužívaly pravidelného hodnocení a sebehodnocení dětmi k získávání informací o úspěšnosti plánovaných činností v průběhu dne.

- Absence portfolií dětí neposkytovala učitelkám podklady pro hodnocení rozvoje dítěte v průběhu předškolního vzdělávání a omezuje možnost profesionálně zpracovávat diagnostiku dětí.
- Organizace průběhu stravování dětí nepodporuje zvládání sebeobsluhy při stolování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Jednání pedagogické rady zaměřit na vyhodnocování závěrů hospitační a kontrolní činnosti vedoucí ke zkvalitňování průběhu a výsledků vzdělávání.
- Pravidelně zařazovat sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí jako východisko pro plánování dalších činností.
- Vytvořit systém portfolií dětí a jejich využití pro hodnocení výsledků vzdělávání jako podklad pro diagnostickou činnost učitelek.
- Upravit prostředí jídelen a denní harmonogram činností tak, aby vytvářel podmínky a podporoval rozvoj samostatnosti dětí při stolování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Sdělení usnesení rady města ze dne 19. 2. 2018 o potvrzení Mgr. Ivy Kráčmarové, ředitelky Mateřské školy, Nádražní 7, Šternberk, příspěvková organizace ve funkci ředitelky školy od 1. 8. 2018
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje o nejvyšším povoleném počtu dětí v mateřské škole s účinností od 25. 12. 2018, č. j. KUOK 122058/2018/2018 ze dne 26. listopadu 2018
3. Dodatek č. 3 ke zřizovací listině č. j. 32065-05/5549-05/OŠK ze dne 22. 6. 2018 (změna odloučených pracovišť)
4. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2018 ze dne 10. 10. 2018
5. Školní řád č. j. 383/2018/KR, účinný od 1. 9. 2018
6. Školní vzdělávací program mateřské školy „Začít spolu“, č. j. 200/2015/KR, platný od 1. 9. 2015
7. Organizace mateřské školy, rozpis přímé vzdělávací práce ve školním roce 2018/2019
8. Evidence docházky dětí ve školním roce 2018/2019
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rok 2019 ze dne 4. 1. 2019 a certifikáty stvrzující absolvování vzdělávání

11. Zápisy pedagogických rad a provozních porad ve školním roce 2018/2019
12. Záznamy z hospitací ve školním roce 2018/2019
13. Roční plán Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na školní rok 2018/2019
14. Školní matrika vedená ve školním roce 2018/2019 (žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, příloha k žádosti o přijetí dítěte do MŠ – vyjádření lékaře, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, rozhodnutí o ukončení povinného předškolního vzdělávání)
15. Portfolia učitelek vedená ve školním roce 2018/2019
16. Sdělení usnesení Rady města Šternberka ze dne 20. 6. 2018, kterým byla schválena výjimka z počtu dětí ve třídách
17. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a požární ochrany
18. Dokumentace k finančním podmínkám školy za rok 2018 a 2019
19. Dokumentace ke školnímu stravování za školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Alena Žáková, v. r.

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková, v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčíčová, v. r.

V Ostravě 18. dubna 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Iva Kráčmarová, ředitelka školy

Mgr. Iva Kráčmarová, v. r.

Ve Šternberku 23. 4. 2019